

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2161/2019
28.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова РС, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1006/17 од 14.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1006/17 од 14.03.2019. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 331/14 од 22.11.2016. године у ставу првом изреке.

Обавезује се тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 50.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 331/14 од 22.11.2016. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да исплати тужиоцу на име накнаде штете по основу неисплаћених дневница за период од 25.01.2009. године до 25.01.2012. године, износ од 128.840,35 динара, у појединачно опредељеним износима, са законском затезном каматом, почев од датума доспећа, до исплате, ближе описано у том ставу изреке, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 229.845,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења 22.11.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражио да му тужена на име мање исплаћене зараде по основу коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства за период од 01.02.2009. године, до 25.01.2012. године, исплати износ од

8.414,12 динара, у појединачно опредељеним износима, са законском затезном каматом, почев од датума доспећа, до исплате, ближе описане у том ставу изреке.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1006/17 од 14.03.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име накнаде штете по основу неисплаћених дневница за период од 25.01.2009. године до 25.01.2012. године, износ од укупно 128.840,35 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 17.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на члан 404. Закона о парничном поступку.

У овом поступку тужба је поднета 24.01.2012. године, а ранија првостепена пресуда је укинута решењем Апелационог суда у Београду Гж1 1248/14 од 14.04.2014. године, па се у овом поступку примењује важећи Закон о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП) на основу члана 506. став 2. истог закона. С обзиром да је побијаном другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда и одлучено о тужбеном захтеву, ревизија је дозвољена према новелираном члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужилаца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на радном месту полицијски службеник у ПС У периоду од 25.01.2009. године до 25.01.2012. године, тужилац је у оквиру свог радног времена био ангажован у обављању посебних задатака ван територије ПС ... и полицијске управе Панчево, али му нису исплаћене дневнице за радно ангажовање на посебним задацима ван територије његове полицијске управе, као за службено путовање у земљи. Налазом и мишљењем судског вештака економскофинансијске струке утврђено је да је у спорном периоду тужилац имао евидентиране дане рада по посебним задацима у којима није исказан број сати и то укупно 86 евидентираних дана на посебним задацима. Износ утврђен вештачењем досуђен је првостепеном пресудом тужиоцу као накнада штете због неисплаћених дневница, са припадајућом законском затезном каматом.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца из разлога што тужилац није доказао да се писаним путем обраћао руководиоцу органа ради остваривања права на дневницу у управном поступку, или да је због „ћутања администрације“ покренуо управни спор. По становишту другостепеног суда, основ за накнаду штете у парници је

коначно и правноснажно решење надлежног органа тужене о признавању тог права, донето у посебном поступку по захтеву запосленог или поднетом обрачуну путних трошкова у смислу члана 13. Уредбе о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, које послодавац није извршио, у ком случају би постојала грађанскоправна одговорност за штету коју запослени трпи због незаконитог и неправилног рада органа у смислу члана 172. у вези са чланом 154. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Наиме, тужилац је запослен у МУП-у и има статус државног службеника, па се о његовом праву на накнаду трошкова везаних за рад одлучује применом Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ 62/06...99/10), који у члану 37. став 1. прописује да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док борави на терену и накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада. Ставом 2. овог члана прописано је да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе. Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ 98/07) регулисана је, између осталог, и накнада трошкова службеног путовања у земљи, те је у члану 9. став 1. прописано да се државном службенику и намештенику исплаћује дневница за службено путовање у земљи која износи 5% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан поласка на службено путовање. Према ставу 2., државном службенику или намештенику коме је обезбеђена бесплатна исхрана, дневница за службено путовање у земљи умањује се за 80%.

Из цитираних одредаба произилази да је тужена у обавези да тужиоцу као државном службенику накнади трошкове дневница за вршење посебних задатака ван територије радног места на које је био распоређен, с обзиром да је на основу налаза и мишљења вештака утврђено да му за спорне периоде није био исплаћен припадајући износ дневница, а када су у питању материјални трошкови, основни услов за остваривање права на исплату је постојање тих трошкова, што је у овом случају испуњено. Осим тога, основано је ревизијско указивање да тужилац има право на судску заштиту, без обзира што се претходно није обраћао туженој са захтевом за исплату дневница, јер остваривање и заштита права државних службеника у судском поступку није условљена обавезним вођењем поступка интерне правне заштите у ситуацији када запослени остварују право на новчано потраживање које и није спорно. Стога је побијана другостепена пресуда преиначена тако што је одбијена као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда, као у ставу првом изреке ове пресуде, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Како је тужилац успео у поступку по ревизији, применом одредби члана 153,154. и 165. ЗПП, досуђени су им трошкови ревизијског поступка у укупном износу

од 50.000,00 динара на терет тужене, и то за састав ревизије износ од 36.000,00 динара и за таксу на ревизију и одлуку 14.000,00 динара, све према важећој адвокатској и судској тарифи.

Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић